

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVESA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
9 FEBRUARA 1934

Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglas po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 7

U vežbaonice — zbor!

Sokolsko vaspitno delovanje u pravcu državljanke i nacionalne svesnosti

Po svemu kulturnom svetu danas se s velikom intenzivnošću bave pedagozi i sociolozi pitanjem državljaninskog uzgoja. Takoder i u našoj državi opazimo u tom pogledu u učiteljskim krugovima živo kretanje. Nacionalni užug širokih slojeva naroda dobiva time pravo lice i pravilan put. Vraća se doba neumitnih nauka, koje je postavio veliki Čeh Jan Amos Komenski, a kojima je dao realni oblik dr. Miroslav Turiš, te koje smo prihvatali u punom opsegu također i mi jugoslavenski Sokoli pri izvadjanju svoga vaspitnog delovanja u gore označenom pravcu.

Pitanje državljaninskog i nacionalnog uzgoja je nadalje aktuelno osobito od časa propasti stare Evrope i njenog preobčenja s osnivanjem novih državnih tvorevin, među kojima zauzimaju prvenstveno mesto slovenske države: Jugoslavija, Češkoslovačka, Bugarska i Poljska.

Pozvani vaspitači tražili su u svojim nastojanjima u vlastitoj nacionalnoj državi primera i pobudu na inostranim poprištimi novoga vaspitanja, što je i dopustivo već po Tirševom nauku, da smemo tekovine znanosti i umeca, gde god ih uzeli svojim kritičkim duhom, preneti u svoj dom te ih primeniti na odgovarajući način svojim potrebama.

Starim Sokolima takve nove orientacije nije bilo potreba, jer su pravilno pojmovanje državljaninskog i nacionalnog uzgoja već pre rata nosili u svojoj svesti, koja se je za vreme rata samo još utvrđivala kao bivstveni i stalni deo naše misaonosti i uždigala se kao duhovni svetionik našeg htenja. Na stotinu tisuća naših braće žrtvovalo je za tu svest svoje živote ili se je pak izlagalo odvražno i smelo svemu, također i najskrajnjim i najkrupnijim posledicama.

To smo — svi mi više ili manje fizički iscrpljeni i materijalno pogodeni, a duševno osveženi i ojačani — saglasno naglasili odmah 1919. god. u Novom Sadu, još odlučnije i preciznije god. 1924. u Zagrebu, te posve koncizno i upravo dogmatički 1931. u Beogradu.

Zivot je pokazao, da se nismo prevarili. Pa to bi bilo i nemoguće, jer se diže zdanje duha i materije iz temelja čiste i zdrave ideje, koja je potedenosno prodrla kroz sve vimore od svoga početka do dana današnjega.

U svojoj knjizi »Putevi i viljevi« kažemo, da su naši nazori na sav život u prvom redu rezultat našeg shvatanja sokolske ideje i naših pogleda na sva pitanja javnog i nacionalnog i općeg slovenskog života, koje mora svaki pripadnik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije da upozna i da prema njima upravi svoj rad i svoj život. — Sokolstvo je organizacija živog kretanja i zdravog života pa zato ne može i ne sme bezbrižno ili indifferentno mimoći ova pitanja. U Sokolstvu su skoncentrisane sve snage, na kojima počiva i raste nacionalni, materijalni, moralni, etički i socijalni svet. I kako taj svet utiče na nas Sokole, tako hoćemo i mi, da iz svojih unutarnjih osobina i po svom vaspitnom radu utičemo na svet i život oko sebe. Naše nastojanje teži za tim, da sve, što živi, ude u nas, kao što treba da naša ideja ude u sve i prozme sve, što živi i što oseća. Tačko se rada novi svet u našoj domovini!«

Čini nam se potrebnim, da osvežimo se sačinjanje te reči svima starim sokolskim borcima, a da na nje skrenemo pažnju mladom sokolskom pokolenju, koje se je okupilo i koje se još okuplja pod sokolsku zastavu, da tome pokolenju pokažemo i posvedčimo, kako onaj, gore u uporedu posmetu, duhovni svetionik našeg htenja, također takoder i njemu!

Kamo padaju i otkuda sjaju zraci toga svetionika?

U sokolsku vežbaonicu i iz nje! Svetionik našeg duhovnog i idejnog života kliče: U vežbaonici — zbor!

Tamo je naša, sokolska škola!

Zbor u vežbaonici, kao što ju označuje reč, a kao što je sadržana u širokom pojmovanju svega sokolskog delovanja i života. Tu su u stalnom pozoru svi naši tehnički i prosvetni organi, koji neprestano straže nad či-

vog razvoja našega naroda. Suzbijanje nacionalnih pojava na svima poljima narodnog života i učvršćivanje jugoslovenske nacionalne misli, narocito u onim predelima, gde je nacionalna svest pod uticajem nepovoljnih istrijkih okolnosti ostala nerazvijena, jedna je od prvih dužnosti Sokolstva.«

»Radeći u tom pravcu, Sokolstvo ima da bude zdravi vaspitač omladine, pobornik državstva i ljubavi, zatočnik velike jugoslovenske misli, nosilac višestrukog nacionalnog duha i budni čuvac plamenog rođoljubija, plemenitog oduševljenja i svih nacionalnih idea.«

»Sokolstvo smatra, da je jugoslovenski narod u slobodnoj i nezavisnoj, jednoj i nedeljivoj Kraljevini Jugoslaviji, uredenoj unutrašnje bez obzira na ranije plemenske i pokrajinske granice, koje su uvek bile smetnja pravilnom nacionalnom formiraju i razvijaju, dobio svoju najcelishodniju, istrijiskom nužnošću predodredenu državnu organizaciju, na čijem je stvaranju ono saradivalo ne samo svojim idejama, nego i krvlju svoje najbolje braće.«

»Soko Kraljevine Jugoslavije, koji je zakoniti naslednik celokupne duhovne i moralne tekovine ranijeg našeg Sokolstva, smatra za svoju svetu

dužnost, da i nadalje utiče na izgradnju i učvršćivanje te države u duhu sokolskih načela: napretka, demokratizma i socijalne pravednosti i da ne-pokolebivo stoji na branici njenе nezavisnosti, slobode i jedinstva.«

»Soko Kraljevine Jugoslavije, imajući za cilj da podigne telesno zdravje, moralno jake i nacionalno svesne državljane Kraljevine Jugoslavije, privremeno je na sebe jedan od veoma važnih zadataka same države.«

»Soko Kraljevine Jugoslavije smatra, da će taj zadatak najbolje ispuniti na taj način, ako bude svoje pripadnike vaspitavao u duhu sokolskih načela i od svojih sokolana stvorio škole gradanskih vrlina, razvijajući u njima nacionalnu i gradansku svest, svest o državljanškim dužnostima i pravima i osećanje zajedničke odgovornosti, kad se odlučuje o sudbini vlastite države, čija jakost projlazi iz svesnog naroda i čija bi najveća slabost bila u nesvesnijim, neproščenim i nepožrtvovnim gradanima.«

Što tu govori našo Sokolstvo, potpuno je jasno i nedvojbeno. Svi, koji hoće i koji moraju izvan svojih redovnih dužnosti da posvete svoje radine snage dobrobiti naroda, imaju tu na svim stranama široko polje, na kome

mogu da posvete svoj život u radu za sve prema svojim najboljim silama i sposobnostima.

Taj poziv dobrom i rodoljubivim srćima dolazi u najozbiljnijem času, kada se ruše moralna dobra, kada materializam razapinje svoje mreže kao polip i kada radi tih otvorenih rana na našem narodnom telu strada naš opći kulturni i gospodarski napredak.

U doba, kada ni kod roditelja ne vidimo ozbiljnog brižnog shvatjanja za moralno i telesno zdravljje vlastite dece, kojoj dopuštaju ubitacna veseljenja, koja im bude pre vremena nezdrave fizične instinkte, u doba, kada se ljudi biju i kolju medu sobom i iskorisćavaju jedan drugoga iz gole pochele za novcem, kada se na jednoj strani grabi i rasiplje novac hrpmice iz neurajuće pohlepe, a na drugoj strani kada siromah, koji ne može da nadade rada, gine i zdvaja od gladi — u to strašno doba, koje je otrovano već gnijeošu socijalnog i društvenog reda, sjaje naš duhovni svetionik kao plameni mač Arhandela, braneći da otvoreno valovlje pobesnelog sveta ne poplavi i tamo, kuda sveti i otkuda dolazi svetlo našeg svetionika i kamo zove naš zov:

U sokolsku vežbaonicu — zbor!

Sokolstvo i sport

Kod nas, u našoj sokolskoj štampi, bilo je već više puta reči o Sokolstvu i sportu, te su se o tome iznašala razne gledišta. Ipak, u svim tim člancima, pa i raznim raspravama i debatama, retko se je kada ispoljilo jedno tako posve pravilno gledanje i naziranje o odnosu Sokolstva i sporta, kao i o biti jednoga i drugoga od tih faktora i o njihovima ciljevima. Članak br. Šterca, koji ovde donosimo, posvema se razlikuje od mnogih do sada iznetih gledišta o ovome pitanju u našoj sokolskoj štampi. Svojom tačnom analizom br. Šterca postavio je na pravo место i Sokolstvo i sport u odnosu jednoga prema drugome i o načinu i posugu delovanja jednoga i drugoga. Iznevši bitnu karakteristiku i Sokolstva i sporta, jepravito je da je sport po svome delokrugu rada u podredenom odnosu prema Sokolstvu, nadalje, definisanu sam sport, što bi on trebao da bude, i iznoseći, kao antitezu, njegovo naličje, kakav je on međutim u stvarnosti, u dnevnom sportskom životu, upućuje na koncu, kakvo treba da je gledište Sokolstva na sport, kako da ga Sokolstvo shvati i primi, pa veli, da Sokolstvo treba sport sokolizovati radom i prilagoditi ga sokolskom životu.

Brat Šterc je jedan od najmladih, ali najaktivnijih članova načelnštva Češkoslovačke obce sokolske i poznat je kao stručnjak za laku atletiku i sportove.

Dva pojma koja nisu prvi put predmet rasmišljanja. Ali ti pojmovi ne mogu stajati ovako jedan pored drugoga. Sokolstvo je ipak zbir vaspitanja telesnog, duševnog i moralnog, ono je misaono naziranje i radi toga ne može mu biti jednak pojmom sport. Pre bi se moglo govoriti o sokolskom telesnom vaspitanju i sportu. U oblasti telesnih vežbi to se može dopustiti. Ali danas je već kasno i za to. Dovoljno je promotriti razvoj nekoliko zadnjih godina da vidimo kako sokolsko telesno vaspitanje i sport nisu oprečnost. Ali jednaki činoci nisu. Sport je podređen sadržaju sokolskog telesnog vaspitanja.

Zabuna bi ovde mogla nastati još kod ocenjivanja sporta uopće i sporta kako ga izvode sportaši. Dobro je ove dve vrste sporta razlikovati. Dovoljno je da smo svesni definicije sporta, a da postignemo potrebu toga razlikovanja. Sport treba biti dobrovoljni, ne-koristoljubi, skladna delatnost obzirom na telo i dušu. Ta delatnost ima se vršiti na svesnjem vazduhu, a njen je cilj postizavanje pobjede. A sada pogledajmo definiciju televježbe: to je sustavno napinjanje telesnih snaga sa svrhom da sačuvamo zdravlje i da posvimo telesnu sposobnost i energiju.

Takav hoćemo da imamo sport kod nas u Sokolu. Merilom njegovog razvitka neće biti broj takmičenja, broj utakmica, broj upisanih vežbača, ni postignuti rezultati, ni pobeđe. Najpre zahtevajmo nešto drugo: da sport pravnik svugde, da mu se može posvetiti siromah i bogataš, gradanin isto kao i seljak. Neka se svugde, u prirodi i na svesnjem zraku, na vodi i u planini, sastajemo sa sokolskim sportašima.

To će biti pravi sportaš. Sa disciplinom postignutom u sokolskim vežbaonicama i vodenim sokolskom televježbom mogu oni gajiti sport. Njima

neće biti sport cilj, nego samo sredstvo da postignu zdravlje, telesnu i duševnu svesinu, moralno savršenstvo, radost i zabavu. Uvek će im to biti samo nadopuna rada. Za to se neće oko sokolskog sporta vrjeti svet. To je bio početak konca sporta sportaša. Mi ćemo dati sportu samo toliko koliko mu pripada.

Nećemo ga potcenjivati. Naprotiv, cenujemo ga kao svoga pomoćnika. Cesto će nam zameniti rad u sokolani. Drage volje ćemo zameniti tesne prostorije vežbaonica zračnim vežbaštem, prugom za sanjanje, kupatilom, boravkom u šumi i sl. Takav rad na zdravom vazduhu a uzorno voden značajniji je nego rad u nezdravoj vežbaonici. Ovo se stanovište danas općenito širi. Time dolazimo u suštinu stvari. Sport, to nije komotan rad. I sportska delatnost je napor i za prednjaka i za vežbača.

Samo tako možemo podići sportsku delatnost. To što se radi u i radi kod sportaša nije obično važan i ozbiljan rad. U mnogim slučajevima je to žetva bez setve. Ima li sport biti vaspitanje, mora da se ispoljava kao ostanak na televježbena delatnost. To jest po rasporedu, po mogućnosti pravilno, pod nadzorom i vodstvom prednjaka, a ne preteranim nastojanjem za takmičenjem. Zapamtimo za uvek, da je takmičenje tek kulminacija. Široka delatnost tražiće mnogo žrtava, sposobne radnike i vodnike, dobar raspored i t. d.

Zaključak? Hoćemo da sport sokolizujemo. Ne samo imenom, nego radom. Raširimo sport, dajmo mu sokolsko lice, prilagodimo ga sokolskoj životu. Nećemo više pisati "Sokolstvo i sport". Sport je podređen našemu telesnom vaspitanju, u kojem ćemo dati našemu čoveku sve, što se je pokazalo kao korisno i što dobrog donosi vreme, uvek za zdravlje naroda.

J. Šterc (Vestnik sokolski, Prag, 3/1934. Prevodi: Ing. Kvapić - Lj. Čić.)

Sokolska zborovanja u Beogradu

Važna sokolska zborovanja u Beogradu određena su za mesec mart i april. Dne 18. marta sastaje se u saveznim prostorijama celokupna uprava Saveza, da se posavetuje o svim važnim pitanjima i priredbama u tekućoj godini. Naročito će njezina pažnja biti posvećena pokrajinskim sletovima u Zagrebu i Sarajevu. Potrebno će biti da se izmeni i misli glede sveslovenskog svesokolskog sleta u Varšavi. U mesecu aprilu sastaje se IV savezna skupština, koja će na temelju referata pojedinih izvestitelja, raspravljati razna važna pitanja organizacijske naravi. Među ostalim ima se definitivno raspraviti i pitanje osnivanja Savezne gospodarske zadruge. Savezna skupština potrajaće nekoliko dana. Najprije će većati pojedini savezni oseći, zatim 28. aprila održaće se pouzdani sastanak svih delegata celokupnog jugoslovenskog Sokolstva, a na rednog dana sama svečana glavna skupština.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

O našem Sokolstvu u Severnoj Americi

Svojedobno smo izvestili, da je prošle godine opet uspostavljen Savez jugoslovenskog Sokolstva za Severnu Ameriku, sa sedištem u Čikagu. U ovom savezu za sada su učlanjene dve župe, Čikaška i Pacifička, a sada se radi i na tome da se za Njujork i okolicu osnuje i treća župa, koja bi zatim također stupila u pomenuti savez. Osim do sada organizovanih župa, deluje među našim zemljacima u Americi još oko deset drugih društava, koja još nisu prijavila svoj pristup u savez. Među ovima je također i nekoliko slovenačkih jedinica. Kao dokaz, da se je slovensko Sokolstvo počelo međusobno da približuje i u izvesnim slučajevima da zajednički i nastupi, vidimo i po sledećim činjenicama. Već na češkoslovačkom sletu u Čikagu, u letu prošle godine, nastupili su također i jugoslovenski Sokoli i Sokolice s posebnom tačkom, a na jugoslovenskom sletu, koji je održan nešto iza pomenutog češkoslovačkog, uzvrati su to braća Jugoslaci Jugoslovenima također svojim nastupom na njihovom sletu. U Njujorku je nadalje starosta tamošnje našeg Sokolskog društva, br. Mladinc istakao misao, da bi sva slovenska sokolska društva, koja deluju u Njujorku, stvorila jedan skupni odbor, čija je naročita dužnost bila da u izvesnim prilikama pozove sva društva na zajedničke manifestacije i nastupe. Ova zamisla br. Mladince bila je i ostvarena i organizovan je međudruštveni odbor, pod imenom »Slavensko sokolsko vijeće«, u čijem izvršnom odboru svako društvo ima svoga zastupnika. To će nedvojbeno pomoći još brže zbliženju i jačoj saradnji među američkim slovenskim Sokolstvom.

O izmeni svečanog kroja češkoslovačkih Sokolica

Zadnji veći nastupi češkoslovačkog Sokolstva, a naročito pak poslednji svesokolski slet u Pragu 1932, dali su, kako smo već izvestili, povoda, da se ponovno istakne pitanje izmene ženskog svečanog kroja. U vezi s tim pitanjem izšlo je već nekoliko članaka po raznim župskim vesnicima, kao i također u samom »Vesniku sokolskom« ČOS, u kojima se je plediralo da vodstvo organizacije uzme ovo pitanje izmene ponovo u pretres. Kako sada javlja poslednji broj »Vesnika sokolskog« ČOS, bila je kod pretečništva ČOS sastavljena naročita komisija, koja se je bavila ovim pitanjem. U toj komisiji su, pored staroste ČOS br. dr. Bukovskog, tri članice ženskog načelništva, naime: s. Pehlertova, s. Šprdlikova i s. Matijevčeva, zatim predstavnik umetničkog otseka ČOS br. prof. Stipić, dalje predstavnici umetničkih krugova prof. Kiselak i Venig, dva predstavnika stručnih krugova, urednica modnog lista »Eva« gda Majerova i krojačica za dame gda Dvoržakova, te konačno predstavnik zdravstvenog otseka ČOS br. dr. Čančik. Zadaća ovog otseka biće u prvom redu da sastavi sve propise za raspis natjecanja u ovom pogledu, našto će komisija oceniti sve prispele predloge te o stvari izvestiti samu ČOS. Kako dakle izgleda, dobitiće sestre češkoslovačke Sokolice za dogledno vreme zastavno novi svečani krov.

Saradnja glazbenih majstora u ČOS

Kako smo već izvestili, nedavno je pri pretečništvu ČOS bio osnovan posebni glazbeni otsek. Po imenima braće, koja su u tom otseku i koja saraduju u toj grani sokolskog rada, vidimo, da je među njima i nekoliko poznatih glazbenih majstora. Tako je među ovima član toga otseka sadanji šef-dirigent Češke filharmonije Fr. Stopka, dalje br. dr. František Siksta, i sadanji ravnatelj praškog Glazbenog konzervatorija, poznati češkoslovački skladatelj br. Suk, poznat u Sokolstvu naročito po svom čuvenom maršu »U novi život«. Tako su se pridružili Sokolima, ljubiteljima glazbe, koji su do pre nekoliko godina morali sami da se briju za sve glazbene potrebe Sokolstva, također i najodličniji predstavnici češkoslovačkih glazbenih krugova, što moramo da pozdravimo ne samo iz sokolskog već također i iz stručno-glazbenog gledišta.

Streljačka takmičenja župe u Olomucu

U mnogim češkoslovačkim sokolskim društвima vežba se omladina također i u strelenju. U tu svrhu služe se mlađi streleci t. zv. zračnim puškama, a kao cilj im je nišan, udaljen 15 do 20 m. U Sokolskoj župi Olomuc

priredeno je dne 21 januara o. g. jedno takmičenje u strelenju, pri čemu je nastupilo ukupno 17 tročlanskih vrsta, a također i naraštaj postavio je svoju trojicu. Učesće iz župe načine nije bilo posve zadovoljivo, ali je ipak s tim takmičenjem učinjen dobar početak te prvi korak za daljnji razvoj ove grane telesnog vaspitanja u Sokolstvu. Pri takmičenju u strelenju, uvišan na 15, 20 i 25 m odnese je prvenstvo Sokolstvo društvo Olomuc III.

Primer sokolske požrtvovnosti

Mnoga češkoslovačka sokolska društva imaju svoje vlastite kinematografe, u kojima samo članstvo dobrovoljno vrši sve dužnosti, bilo blagajnika, nadglednika, pa čak i kinoperatera. Tako je u Sokolskom društvu Hrast, kod Plznja, bio zaposten jedan brat, koji je nedelju za nedeljom od 2 sata po podne pa do 11 sati na večer vrtio svoj projekcioni aparat, i to bez ikakove nagrade. Na koncu približio se je kraj i njegovom životu pa time i njegovom radu, kojim je svome društvu pristudio toliko novca, da je društvo moglo da podigne svoj vlastiti dom. Njegov veliki obol, koji je dao svome društvu svojim nesebičnim, dobrovoljnim radom, može da bude svima primer sokolske požrtvovnosti.

Spomen - slet u Brnu o. g.

Obe brnske župe, Jana Mahala i Draga, u punom su jeku rada da pravočasno dovrše sve pripreme za slet, koji se ove godine održava u Brnu na uspomenu, kada je pred 20 godina na Vidovdan 1914, usled sarajevskog atentata bio po austrijskim vlastima tada prekinut brnski slet ČOS. Na ovaj slet doći će i svi oni sokolski boreci, koji su pred 20 godina bili pohitlani u tada ponemčeni glavni grad Moravske. Raspored ovoga sleta obuhvata čitav niz priredaba, koje će se održati ili su se već održale, počev od 7 januara pa do 29. juna o. g., kada će brnsko Sokolstvo položiti račun svoga rada, izvršenog u toku poslednjih dvaju decenija. Tako su već održana, u okviru ovoga sleta, takmičenja: u zimskom hokeju, u sklizanju, smučanju i t. d., a sada sledi takmičenja svih vrsta za sve kategorije pripadnika. Glavni sletski dan predviđen je za 24. juna, kada će se održati skupni telovežbački nastup objavi župe sa svim njihovim društvinama i četama. Za slet je izdana i naročita knjižica, u kojoj su objavljene sve proste i takmičarske vežbe te sva ostala uputstva za slet, koji neće nositi naslova saveznog niti pokrajinskog sleta, a koji će ipak po svojoj veličini i svečanosti stalno premašiti opseg uobičajenih pokrajinskih sletova. Na svaki način biće ovaj brnski slet i ozbiljna kušnja Brna samoga, koje će imati da pokaže, da je zaista drugo najveće место u Češkoslovačkoj.

Velik uspeh akcije sa »sokolskim srcem«

U prošlom broju našega lista izvestili smo, da se je i naše Sokolstvo odlučilo da preduzme sličnu pomoćnu akciju za svoje besposleno članstvo, kakuju je povelja i ČOS prodajom malih staklenih »sokolskih srca«. Kako sada javljaju češkoslovački listovi, vidi se zaista, da je uspeh ove akcije u Češkoslovačkoj nadasve velik, jer je do konca januara o. g. bilo izradeno i prodano ukupno već preko 375.000 ovih staklenih »sokolskih srca«. Kako sada javljaju češkoslovački listovi, vidi se zaista, da je na taj način nekako olakšeno život. Koliko će medutim socijalni otsek ČOS razdeliti iz čistoga dobitka od ukupnog utrškog prodanih ovih srca, vidi se po tome, što se ova srača prodaju u Češkoslovačkoj po 1 Kč, od čega jedna četvrtina ide onima koji ih izraduju, jedna četvrtina dotičnim društvinama, koja ih prodaju, jedna četvrtina župama dotičnih društava i jedna četvrtina samoj ČOS. Na svaki način ovo je vrlo plemenita akcija, koja je našla na osobito topao prijem i među van-sokolskim redovima, koji vrlo rado kupuju ova mala staklena sokolska sreca.

50-godišnjica Sokolskog društva Znojmo

U tadašnjim teškim prilikama pretrate Austrije bilo je pred 50 godinama osnovano u potpuno ponemčenom mestu Znojmo, u južnoj Moravskoj, sokolsko društvo. Danas, kada to društvo nakon 50 godina svoga delovanja gleda na svoj protekli rad, i na svoj tada više nego sroman početak, kao i

na kasniji razinah češke nacionalne misli, vidi se tek, kako je kroz to vreme bilo učinjeno veliko delo. Ovo sokolsko društvo pred pola stoljeća uzniklo je kao jedino borbeno društvo i počelo sitnim radom odvraćati pripasti češki narod, ali još tada ponemčen puk od nemackih silnika, stvarajući tako postepeno sve više i više nacionalnu skupinu, koja je konačno zauzela vodeće mesto u toj biyšoj nemackoj tvrdvaji. Sada je u Znojmu od 29.000 stanovnika preko 2/3 Češa i samo 1/3 Nemaca. Sokolsko društvo Znojmo broji sada preko 1100 članova i članica, 200 pripadnika naraštaja i 625 dece.

Iz poljskog Sokolstva

Stanje poljskog Sokolstva za sada još ne dozvoljava da bi izdavalo svoje glasilo barem svakih 15 dana. Župe naime ne plaćaju savezu tako često svojih prinosa, da bi mu bilo omogućeno da podržava šire publicističko delovanje. Ipak, i u tom pogledu pokrećilo se je napred, jer će pretečništvo Saveza poljskog Sokolstva otišta izdavati svakoga mjeseca jedan put i naročiti kominike za redakcije dnevnih listova, kao i za slovenske sokolske organizacije, koji će obaveštavati o pripremama za sveslovenski sokolski slet u Varšavi 1935 godine. Do sada je za ovaj slet savezno načelnstvo pripremilo već sve proste vežbe, koje su bile na zboru načelnika i načelnica dne 6 i 7 januara o. g. u Varšavi pregledane i odobrene.

Sokolska spomen-proslava u Ravanici

U drugoj polovici meseca septembra o. g. predviđe se u Sremskim Karlovicima proslava 30-godišnjice osnutka prvog sokolskog društva u tamošnjim stranama. Deo te proslave održaće se kod manastira Ravanice, gde su se nekada održavali sletovi pretečnog srpskog Sokolstva. Na sletu vežbače se vežbe propisane za ovogodišnje pokrajinske sletove u Sarajevu i Zagrebu. Starija braća nastupiće u vežbama s prvog sleta srpskog Sokolstva, a koji se je održao u Ravanici 1905 godine. Proslava sleteta je zamisljena u prvom redu kao sastanak svih onih, koji su pre rata aktivno radili u srpskom Sokolstvu i koji su redovito dolazili na sletove u Ravanici. Inicijator proslave je poznati sokolski radnik br. dr. Laza Popović, sada profesor univerziteta u Zagrebu, a nekada duhovni voda srpskog Sokolstva.

Pokrajinski slet u Sarajevu na Vidovdan o. g.

Knjižice prostih vežaba za slet

Sletski odbor za II pokrajinski slet u Sarajevu na Vidovdan o. g. ima na zalihi još veći broj knjižica prostih vežbi propisanih za slet. U knjižici su proste vežbe za sve kategorije vežbače. Pošto više društava nije još zatražilo knjižice za proste vežbe, iako je već vreme da se s vežbama otpočne, pozivamo sva bratska društva, da knjižice naruče, da se mogu pravovremeno pripremiti za slet. Cena knjižici je 10 Din.

Klavirske note za proste vežbe članova

Izašle su iz štampe klavirske note za proste vežbe članova za II pokrajinski slet na Vidovdan u Sarajevu. Gospodarski otsek sletskog odbora već je počeo razrašljavanje ovih nota i to u svim bratskim društvinama, koja su te note do sada tražila. Bratska društva koja nisu ove note do sada tražila molimo da ih naruče što pre. Da se ne otegne previše razrašljavanje i da otpočnu što pre s vežbanjem, pošto je svakako već odmaklo vreme. Sletski odbor ima i klavirske note za proste vežbe ostalih kategorija i to:

- 1) Za članice, cena 15 Din.
- 2) za ženski naraštaj, cena 15 Din.
- 3) za muški naraštaj, cena 10 Din.
- 4) za decu, cena 8 Din.

Pozivaju se bratska društva, koja do sada nisu naručila ove note da to što pre izvrše, pošto je zaliha istima vrlo malena da se sletski odbor može pravovremeno pobrinuti za eventualnu novu nakladu nota.

Javna zahvala

Brat dr. Milan Ulmanski, generalni direktor šumskog poduzeća »Šipad« u Sarajevu, darovao je glazbi Sokolskog društva u Stolcu jedan mušički instrument (B-b, helikon) iz tvornice instrumenata Josipa Didla u Brnu. Sokolsko društvo u Stolcu i ovim putem najlepše se zahvaljuje svome velikom prijatelju i dobrotvoru.

SOKOLSKO DRUSTVO STOLAC

Izbirna takmičenja za Budimpeštu

Istovremeno održalo se je i izbirno takmičenje članica za međunarodno takmičenje žena u Budimpešti. Od prijavljenih 27 Sokolica pristupilo je izbirnom takmičenju njih 12, i to iz Župe Beograd 2, Celje 2, Ljubljana 2, Maribor 1, Osijek 2 i Zagreb 3.

Članice su takmičile u obaveznoj prostoj vežbi, u skoku u dalj, u trčanju na 60 m i u bacanju kopla.

Postignuti rezultati:

1. Kraljović Zrnka, Zagreb	56-20
2. Podpac Marta, Ljubljana I	54-70
3. Sket Milena, Ljubljana I	49-10
4. Trajković Miroslava, Beograd	44-80
5. Vidović Draga, Zagreb	42-40
6. Novakmet Ivka, Zagreb	42-20
7. Križmanić Marija, Celje	41-50
8. Smerdu Lubica, Maribor	38-90
9. Rožman Ruža, Zagreb	38-50
10. Jung Josipina, Osijek	33-20
11. Stepihar Elza, Celje	33-
12. Bukić Josipa, Osijek	30-70

Izbirno takmičenje članova vodio je savezni načelnik br. Miroslav Ambrožić, a članica savezna načelnica s. Elza Skalarjeva.

VRSTAN KAPELNICK

koji je do sada već upravlja mnogim sokolskim muzikama s velikim uspehom, voljan je da preuzeme vodenje i uvežbavanje sokolske muzike u umerene uvekte. Dobije li stalno nameštenje kao uredska sila, bilo u općinskom ili državnom nadležtvu, prima vodstvo muzike u minimalnu naplatu. Ponude na: Sokolski savez — Beograd — Prestolonaslednik trg br. 5.

svakom prednjačkom tečaju i školi, i to u četama, društvinama, župama kao i pri samom Savezu, uporedno sa sokolskim idejom. Jednako će se taj predmet ispitivati na svim prednjačkim ispitima uporedno sa sokolskom idejom te će se u tom pogledu dopuniti propisi za društvene, župске i savezne prednjačke ispite. Za osnovu ovoga predmeta određuje se rasprava br. dr. Otmara Pirkmajera, pomoćnika bana Dravskog banovine pod naslovom »Sokolstvo i državljanski ugozo«.

Načelništvo zaključilo je da se odmah otpočne s pripremama za svesokolski slet u Beogradu god. 1936. Za osnovu ovih priprema uteče se broj od 12.000 vežbače i 12.000 vežbačica u skupnim prostim vežbama. Sva uputstva za saveznu upravu glede podizanja vežbalista već su izradena. Sada je najprije, da se pribave zajedničke vežbe svih grana i za to odgovarajuća glazba.

Zaključilo se je također da se odmah propisu takmičenja u slobodnim granama, koja će se održati pr

IZ TELOVEŽBAČKOG SVETA

DRŽAVNI
TELESNOVASPITNI TEČAJEVI
U ČSR

Već više godina čuju se u Češko-slovačkoj Republici glasovi, da bi bilo vrlo umešno, kada bi država ustanovila posebnu visoku školu za telesno vaspitanje, u kojoj bi se spremali moderno naobraženi vaspitači telovežbe i sporta. Već godinama se tako govoriti, da će konačno biti osnovan Tiršev državni telesnovaspitni zavod, ali unatoč već toliko puta izraženoj želji stvar se nije mogla još nikako da realizuje. Ministarstvo za narodno zdravlje i telesno vaspitanje priređuju stoga svake godine čitav niz različitih tečajeva, koji bi imali da za sada nadomeste toliko potrebitu školu. Na čelu ravnateljstva tih tečajeva stoji br. prof. dr. Karel Vajner, poznati sokolski radnik, profesor praškog univerziteta, koji je već svojim raznim spisima upozorio javnost na neophodnu potrebu ustanovljenja Tirševe državne telesnovaspitne škole. Ovi tečajevi priređuju se odvojeno za češkoslovačke i odvojeno za nemačke slušaoce. U njima je bilo u 1932 god., za koju je statistika već izradena, upisanih u češkim tečajevima 3.254 slušaoce, a u nemačkim pak 438. Nadalje, statistika navada, da je u poslednjih 10 godina bilo ukupno slušaoce u ovim tečajevima 100.299, među kojima 2.026 češkoslovačkih i 183 nemačkih učitelja. Od učitelja, koji su apsolvirali pomenute tečajevi, pripadalo je sokolskim redovima njih 1.720, redovima organizacije Radničkih telovežbačkih jedinica 131 i orlovstvu 109.

IZ DELOVANJA ŠVICARSKIH GIMNASTA

Jedna od najorganizovanijih i vrlo dobrih telovežbačkih organizacija u Evropi bez sumnje je organizacija švicarskih gimnasta. Njihov savez ima samo muško članstvo, naraštaj i decu, dok su pak gimnastkinje, ženski naraštaj i ženska deca organizovani u posebnom savezu, koji u mnogim pitanjima saraduje sporazumno sa savezom gimnasta. Da se gimnastički pokret u malenoj Švicarskoj dobro širi, najbolji je dokaz, da je lani pristupilo Uniji 66 novih društava, a porast novih vežbača iznosi je 3.350 osoba. Danas broj muški telovežbački švicarski savez 157.000 lica, među kojima 42.200 vežbača i 15.500 naraštaja.

RAZNA MESTA ZA SVOJE STADIONE

Prilikom svetinarskog sleta u Stuttgatu imali smo prilike da čitamo, kako se je stutgartska općina pobrinula za sva sletska vežbalista, takmičišta i t. d. Pri tom se je polazilo iz jedino

pravilnog vidika, naime, da je potrebno da se tom prilikom za ovakve svrhe podigne nešto stalnoga, što će se sačuvati i posle ovoga sleta, a to sve gravdecin i objekti, koji su potrebeni za telesno vaspitanje ovoga grada, koji broji preko pola miliona stanovnika. Danas raspolaže Stuttgart s lepim igraštima, vežbalistima i takmičišta.

Nadalje općenito je također poznato, kako je u Italiji krasno opremljen Forum Musolini u Rimu, koji je potpuno posvećen samo telesnom vaspitanju italijanskog naroda. Za ovakvim primerom teže sada i mnoga druga italijanska mesta. Tako će se u svim većim tamošnjim gradovima, a prema prilikama pojedinih mesta, po-dignuti gradski stadioni, gde će sva gradska omladina, a naročito ona koja se nalazi u fašističkim redovima, imati prilike da u najvećoj meri sudjuje u raznim igrama, takmičenjima i svim sportskim i telovežbačkim gra-nama. Ovdje navadamo kao primer samo jedno razmerno malo mesto, Mal-fetu, koje je podiglo na prostoru od 26.000 kvadratnih metara veliki stadion, opremljen sa svim potrebama moderne telovežbe: s bazenom za plivanje, naročito udesenim mestima za sunčanje, s prostorom za nogomet i druge slične igre. Ne treba onda ni pomjerati, kako istom ureduju svoje stacione veća mesta.

Također i nekoji francuski gradi-vi, a da ne govorimo o nemačkim, koji su već davnio udovoljili potrebama svoje omladine u cilju unapredavanja telesnog vaspitanja, shvatili su u ovom pogledu potrebe modernog doba i po-digli mnoge stacione za svoja telovežbačka i sportska društva i za svoju školsku omladinu.

BROJ SKAUTA NA SVETU

Skautska organizacija osobito je mnogo raširena i danas broji oko 3 i pô milijona pripadnika. U skauntskom savezu pak registrirano je 2.251.726 skauta i skautkinja, a porast za poslednje dve godine iznosi preko 200.000 lica.

ORLOVSKI SLET U PRAGU GODINE 1936?

Češkoslovački orlovi bave se mišljom, da li ne bi bilo zgodno da god 1935 ili 1936 prirede svoj III sverolovski slet u Pragu. Tada će se naime u Pragu po svom prilici održati i veliki zbor češkoslovačkih katolika, i orlovi radi toga pomicaju, da li možda ne bi bilo dobro da i svoj slet povežu s tim zborom. U tome se medutim nekoji ne slazu držeći, da je bolje da se orlovi slet priredi posve samostalno i odvojeno od katoličkog zbara. Kako je katolički kongres sada potpuno definitivno predviđen za iduće leto, to ova odluka o sletu nije sasvim laka, jer preostaje premalo vremena da bi se pripravio slet većih dimenzija. Razumljivo je naravno, da orlovska vodstvo ide i za tim, da njihov slet ne bi

previše zaostao za poslednjim svesokolskim sletom iz god. 1932 i za ovo-godišnjom radničkom olimpijadom. Nekoju su stoga mišljenja, da bi trebalo da se katolički kongres odloži za jednu godinu, dok drugi opet misle, da je bolje ako se orlovski kongres potpu-но samostalno održi, neovisno od katoličkog zbara. Ali i ovo poslednje mišljenje ima svojih protivnika, koji navadaju, da bi za dve godine uzastopice, u Pragu, bilo vrlo teško sabrati zadovoljavajući broj svoga članstva.

KRONIKA

10-godišnjica smrti Alekse Šantića. Na dan 2 februara 1924 godine umro je jedan od najpopularnijih pesnika mlade generacije iz Vojislava Ilića, veliki nacionalni borac i kulturni radnik Alekse Šantić. Šantić se rodio 25 maja 1868 godine u Mostaru, kao sin trgovaca. Kako je otac želeo da izobrazi sina za trgovacki posao, poslao je mlađeg Aleksa na studije u tada čuvene trgovacke škole u Ljubljani i Trst. Godine 1883 vratila se Aleksa u Mostar i sve više počinje da se interesuje za literaturu. Godine 1887 izišle su u somborskem listu »Golub« njegove prve pesme i od tada počinje njegov veliki literarni rad. Bio je član uređivaštva »Zore«, saradivao je u »Bosanskoj Vili« i u drugim literarnim listovima. U Mostaru osniva pozorišnu družinu, pevačko društvo »Gusle«, koje je čak neko vreme i vodio kao horovoda, i društvo »Prosvjetu«, kojemu je bio potpredsednik. Za životu pesnikovog izašlo je 6 svezaka njegovih pesama, a posle smrti izdate su sve njegove pesme u posebnoj zbirci. Napisao je i četiri drame u stihovima: »Hasanaginu«, »Pod maglom«, »Andelija« i »Sunce«. Izdao je također i prevode nemačkih lirske pesama, pre svega Hajnce i preveo je »Pesme roba« od Svatopluka Čeha. Šantić je bio samouk, koji se je polagano razvijao, ali je uspeo da se digne u red kao jedan od naših najboljih pesnika, osobito kao pesnik-buditelj naroda. Za vreme rata i Šantić je bio konfiniran, ali je radi bolesti bio pušten iz konfinačije. Po njemu se je, u bivšem Jugoslavenskom sokolskom savezu, Sokolska župa Mostar zvala — župa Alekse Šantića.

125-godišnjica smrti Val. Vodnika. Početkom ove godine poteklo je 125 godina od smrti prvog slovenskog pesnika i narodnog buditelja Valentina Vodnika. Vodnik se rodio godine 1758 u Zgornjoj Šiški kod Ljubljane, kao sin imućnog seljaka. Studirao je u Ljubljani i Novom Mestu te je postao franjevac, ali od godine 1782 radi zbog nestasice svetovnih sveštenika kao takav po raznim krajevima Slovene. Godine 1798 postaje profesor gimnazije u Ljubljani, a za vreme francuske okupacije postao je direktor iste, a

istovremeno još i voda stručnih škola. Zbog navodnog framasonstva i frankofilstva bio je kasnije od Austrijanca penzionisan. Tek godine 1816 postaje ponovno učitelj na gimnaziji, ali samo kao honorarni. Pod uticajem Pohlina i uz pomoć barona Cojza počeo je već 1775 pisati prve slovenačke pesme, koje su izišle 1779 u »Pisanicama«. Po-stepeno se je razvijao i postao je prvi slovenački pesnik i narodni i kulturni buditelj. Bio je urednik, izdavač i glavni pisac, kao kalendara »Velika pratička«, prvi slovenački novina »Ljubljanske novine« 1797 do 1800 i t. d. Napisao je također mnoga školskih knjiga, sabrao narodne pesme i bavio se uređivanjem slovenačke gramatike. Njemu imenovana je deo našeg naroda mnogo da zahvali. Vodnika treba smatrati kao prvog pesnika, pokreća i urednika prvog slovenačkog lista pre 137 godina i kao prosvetitelja naroda i narodnog buditelja; on važi i za prvog Ilirea (»Ilirija oživljena«).

Dr. Andrija Štanger. Dne 30 januara umro je u Opatiji, u visokoj starosti, navršivši 81 godinu života, zasluzni nacionalni borac, prvi hrvatski načelnik Opatije, dr. Andrija Štanger. Iza Laginje i Špinčića, koji su umrli u slobodnoj Jugoslaviji, smrću dr. Štangera pada u grob i treći za-sluzni borac za prava istarske raje, doživešvi na kraju svog života žalosnu sudbinu svoje rođne grude. Za vreme njegovog načelnikovanja Opatija je dočekala svoj najlepši razvitak, jer je dr. Štanger, usprkos pritisku vlasti i doseljenja mnogih Nemaca, Madžara i Italijana, umeo da čvrsto zadrži Opatiju u nacionalnim rukama. Kada je 1914 godine tadašnji italijanski ministar vanjskih poslova došao u Opatiju u poset tadašnjem austrijskom ministru Berhtoldu, dr. Štanger ga je pozdravio na našem jeziku, zbog čega su ga složno napale i nemačke i italijanske no-vine. Slava i večnaja pamjat velikom narodnom boreu!

70-godišnjica pisateljice Jagode Truhelka. Dne 5 februara proslavila je skromno svoju 70-godišnjicu pisateljice Jagoda Truhelka, koja je nakon rata pisala osobito za mlađe. Poznata je njezina klasična triologija »Zlatni danci«, »Bogorodičine trešnje« i »Dusi domaćeg ognjišta«. Literarni rad Truhelke javlja se najpre godine 1894, kada je počela pisati u »Vijencu«, u kojem je skoro u svakom godištu izišla po koja njezina novela. Sarajevska »Nada« stampala je nadalje 1896 njen istorijski roman »Vajač« i 1902 novelu »Iška«. Pisala je i u listu »Prosvjeta«, u »Jugoslavenskoj ženi« i t. d.

15-godišnjica oslobođenja Bratislave. Početkom januara 1919 zapo-sela je Češkoslovačka Bratislavu, tadašnji Požun. Ali se još nije znalo, da li će Bratislava i ostati u češkoslovačkim rukama. Ipak na dan 4 februara ušla je u nju, uprkos pokušaju sabotaže od strane madžarskih zeleničara, po-

štara, činovnika, gradskih nameštenika, koji su onda još bili na svojim mestima, na triumfalni način prva slovačka vlada s ministrom dr. Vavrom Šroba-rom na čelu, koju je pozdravio u ime Bratislave tadašnji načelnik grada Samuel Zoh, kasniji evangelicki biskup, prokušani nacionalni radnik u Soko. Onda je u Bratislavu pohrlio u ogromnim masama i slovački narod, iz bliza i daleka, a došlo je i oko 5000 Sokola, koji su onda po prvi put erenim košljama poplavili bratislavskе ulice. Opera Narodnog dvijadala iz Praga da-ja je onda po prvi put na narodnom jeziku u gradskom pozorištu »Prodanu nevestu«. U nedelju 4. o. m. Bratislava je svečano proslavila ovaj svoj jubilej, kada je opet definitivno vraćena, nakon preko 1000 godina robovanja, sa-mostalno državi Čehoslovačkoj. U tih 15 godina slobodnog života Bratislava pokazuje ogroman napredak i nacio-nalni preporod.

85-godišnjica Aleksandra Sveto-hovskog. Dne 18 januara o. g. setila se je poljska javnost 85-godišnjicu Aleksandra Svjetohorskog, nestora poljskih pisaca. Jubilarac bio je savremenik velikih pisaca Senkevića i Prusa. Po svom literarnom smjeru pri-pada pozitivizmu. U svojim delima jasno pokazuje svoje naprednjaštvo, socijalnost i pripadništvo zapadnoj kulturi. Zbog toga često je u svojim delima ustao protiv onog poljskog hi-pernacionalizma, koji je vodilo kon-servativno poljsko plemstvo, boreći se u ime humanosti za prava bednih i ugnjetavanih. Iako je, dakle, nešto jednostrano orijentisan, on spada u red najboljih publicista i žurnalista i po poznavanju ljudskih problema, i po dubokoj filozofiji, kao i po odličnoj dijalektici. Njegova literarna dela pak, pošto su često previše tenden-cionia, trpe donekle na nedostatku umetničke visine. Od njegovih istorijskih dela najpoznatije je i u inostranstvu poznata »Istoria seljaka u Poljskoj«, koja je izšla u godinama 1925—1928.

Zrtve istraživanja stratosfere. Početkom februara pokušao je ruski stratosferski balon »Sirius« da se u nameri pročuvanja stratosfere, popre još u veće visine, i da potupe vlastiti pre-dašnji rekord, kada se je balon bio po-poeo na 20.000 m visine. I zaista ovim drugim poletom u stratosferu balon se je, prema tvrdjenjima, po-poeo 26.000 metara visoko, ali je, iz neobjašnjenih uzroka, i stradao, a s njime i smeli istraživač stratosfere Fedosenko, Va-senku i Ušiškin. U Rusiji je njihova tragična smrt izazvala veliku nacionalnu žalost. Po odredbi sovjetske vlade bili su uz najveće počasti sahranjeni u zidinama Kremlja.

Jesam li poslao preplatu za sokolske liste?

- Azbuka. Čitanje: cz, sz, rz, ē, dž, ñ, ô, z, dz i y.
— Rozmowa — Razgovor.
- Azbuka. Čitanje: a, e, ch i h.
— Rozmowa o domu — Razgovor o domu.
- Azbuka. Čitanje: i, I, š, ž.
— Mađra žona (anegdota) — Pa-metna žena.
- Jasni i mukli suglasnici. Čitanje i jednačenje.
— O Warszawie (rozmowa) — O Varšavi.
- Jednačenje suglasnika po mestu i načinu obrazovanja.
— Na ulicy (rozmowa) — Na ulici.
- Zamenja glasa i glasom y. Glasovi r, l, I. Nepostojano e.
— Na dworcu (rozmowa) — Na stanici.
- Akcentat.
— Rozmowa o godzinach — Razgovor o časovima.
- Promene u deklinaciji i konjugaciji.
— Dobra odpowiedź — Dobar od-govor.
- Promene samoglasnika.
— W hotelu (rozmowa) — U ho-telu.
- Imenice muškog roda, I vrsta; pro-mena.
— Na igrzysku gimnastycznem — Na gimnastickom vežbalisti.
- Imenice I vrste. Dopune.
— O C. I. F. W. -ie — O Institu-tu za fizičko vaspitanje.
- Imenice II vrste; promena.
— Przez Warszawę nad Wisłą. — Kroz Varšavu nad Wisłom.

1) imenice III vrste; promena.
— Rozmowa z jednym uczniem o Polsce — Razgovor s jednim učenikom o Poljskoj.

14) imenice III vrste muškog roda.
— O polskiem morzu. — O poljskem moru.

15) imenice IV vrste; promena.
— Legenda o królowej Wandzie — Legenda o kraljici Vandji.

16) imenice V vrste; promena.
— W poczcie — U pošti.

17) Neki naročiti oblici kod imenica.
— W łodce na Wiśle — U čamcu na Visli.

18) Lične zamenice.
— W teatrze — U pozorištu.

19) Zamenice ji, ja, je (on, ona, ono).
— Co znaczy ēwiczenie (o ciele, gimnastyce i zdrowiu) — Šta znači vežbanje (o telu, gimna-stici i zdravlju).

20) Prisvojne zamenice.
— W domu — Kod kuće.

21) Pokazne zamenice.
— Mały gracz (rozmowa) — Mali igrač.

22) Upitne i odnosne zamenice.
— O Słowianach — O Slovenima.

23) Promena prideva.
— Opowiadanie o malym gazerzcu — Priča o małym pro-daveu novina.

24) Imenice koje se menjaju kao pri-devi.
— W urzędzie elowym — U car-i-narnici.

25) Poredjenje prideva.
— Źegnanie (rozmowa) — Opro-staj.

Prvi čas

Od poljskih slova ova su ista kao i naša: a, b, c, d, e, f, g, i, j, k, m, n, o, p, r, s, t u i z. Ostala se slova razlikuju, i njih možemo podeliti u dve grupe: a) na ona koja se upotrebljavaju za glasove kakve imamo i mi i b) na ona koja se upotrebljavaju za glasove kojih mi nemamo.

I. — Pregledaćemo prvo glasove kojih ima i u našem jeziku

KNJIGE i LISTOVI

60-GODIŠNICA SOKOLSKIE REVJE
JE »SOKOL«

Dne 1 januara 1871 počeo je da izlazi u Pragu, pod uredništvom samog Tirša, a u nakladi matičnog društva Praškog Sokola prvi sokolski list, revija, »Sokol«. Tom prvom broju napisao je kao uvodnik, znameniti programatski članak »Naš zadatak, smer i cilj«, sam Tirš. Kasnijih godina, kada je zavladala gospodarska kriza usled bečkog sloma 1873, list je za nekoliko godina morao da prestane izlaženjem, ali duševna potreba nalagala je da se on ponovno pokrene, čim se je gospodarski položaj popravio. I zaista »Sokol« je, nakon prekida od nekoliko godina, počeo opet da izlazi pod uredništvom Tirševim, zatim dr. Šajnera, Kavalira i Bende, zauzimajući sve to ugleđenje mesto među sokolskim periodičkim časopisima. Ove godine navršava list »Sokol« 60-godišnjicu svoga izlaženja te time pretstavlja ne samo za českoslovačko već također i za sve slovensko Sokolstvo neprocjenjiv izvor idejnih i stručnih članaka i rasprava. Za prvi broj ovog jubilarnog godišta napisao je uvodnik starosta ČOS br. dr. Bukovski, a čitatelje lista naročito će zanimati članak br. Jandaska o po-kretanju samoga lista.

LETOPIS MATICE SRPSKE
Novi Sad, česka za januar-februar
1934

Ova sveska Letopisa donosi sledeći sadržaj: Br. Bogdan Popović: Matice srpske. — Stevan P. Bešević: Dake, pesma. — Đorđe Glumac: Sećanje, pesma. — Dušan Dukić: Ko zna?, pesma. — Ćed. K. Protić: Balska elegija. — Vladislav Stajić: U snežni dan, pesma. — Josip Kulundžić: Bolji čovek, pripovetka. — Dimitrije Popović: Petar Veliki i Nikola II. — Dr. Stanko Skerljić: Poezija Đakome Leopardija. — Dr. Mihailo Tomandžić: Politivi izbori u banatskoj granici. — Stojan J. Radonić: Razmatranja o vrednosti Njegoševe filozofije. — Đoka Čurčin: Posle svetske privredne konferencije u Londonu. — Dr. Ivan S. Šajković: Nekoliko reči o Baljmontu. — Dr. Nikola Milutinović: Kad ne bismo imali Maticu srpsku. — Dr. Teodor Tarakovski: U Bogišićevom zavičaju. — Dr. Vasilij Popović: O VII međunarodnom kongresu istoričara. — Prikazi i beleške. — Nauka i časopisi. — Proslave.

ČESKOSLOVACKO JUGOSLOVENSKA REVJIA
Prag, broj 9 i 10. Septembar-decembar
1933

Sadržaj ovog dvobroja revije je sledeći: Prof. dr. M. Murko: Spjevacki epickih pismi u Dalmaciji. — Univ. prof. dr. Jan Eisner: Devin kod

Bratislave. — Dr. Mileta Novaković: Konstantin Jiriček a Stojan Novaković. — Stevan R. Knežević: Masarićovo rodoljublje. — J. K. Strakatý: Jan Václav Legó. — Dr. Nikola Milutinović: O Slovacima i o Srbinima u Vojvodini. — Dr. Josef Vinař: O mo-hamedanském životu v jihoslovenské literatuře. — Dr. Petr Zenkl: Otevření Alexandrový koleje. — Vesti i pri-metbe. — Prilog.

SOKOLSKI SLET

Mesečnik Sokolske župe Zagreb, februar 1934.

Februarski broj ovog mesečnika ima sledeći sadržaj: O šezdesetog godišnjici osnivanja Hrvatskog Sokola u Zagrebu (dr. Hugo Werk). — Preteće ujedinjenja. — Sudjelovanje na sletu u Zagrebu (dr. Alfred Pihler).

— Sletske vesti: Kod Visokog Pokrovitelja. — Dozvola Saveza. — Preporuka SSS. — Povlastice na željeznici. — Značka. — Izleti. — Slet pevača. — Tedi knjige. — Lečenici. — Novinarski ured. — Sletovka. — Vežbanje. — Sletske vežbe. — Muški naraštaj. — Besplatna vožnja. — Prosleta. — Proslava 1 decembra. — Propaganda sokolske štampe. — Posebni tečajevi ZPO. — Sokolstvo grada Zagreba. — Razno.

Preplata 1 Din.

DECJE TELESNO VASPITANJE

Broj 6 ovog lista ima sledeći sadržaj: Tišev sokolski sustav u pitanjima i odgovorima. — Komanda. — Praktična metodika. — Sokolstvo i škola. — Sokolstvo. —

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA I ČETA

Zupa Banja Luka

BHIAĆ. — Sokolsko društvo Bihać održalo je u nedjelju 21. januara svoju redovnu godišnju skupštinu, koja je bila vrlo dobro posjećena. Posle prednesenih izveštaja, koji su s interesom saslušani i nakon kraće diskusije primljeni, izabrana je nova uprava, i to: starešina Ivan Fragner, pukovnik, zamjenik Branko Mandić, tajnik Vaso Cvijanović, načelnik Jovo Lukić, blagajnik Nikola Popović, društveni lekar dr. Stanko Sjeski. U upravi su: Zvonimir Dikić, Fehim Curtović, Zdravko Kasalović, Srečko Katić, Gojko Opačić, Derviš Brkić, Vojin Drlića, Aleksandar Nakarada, Milan Radmanović, Dragan Stojanović, Živko Čulić, Mate Deur. Prosvetni odbor: Milan Sučević, Dragutin Sekanina, dr. Juraj Kolaković, Mihajlo Vučatović i Lazar Lazić. Sud časti: dr. Emil Levi, Stevo Miladinović i dr. Josip Vučević.

LJUBIJA - RUDNIK. — Sokolsko društvo Ljubija-Rudnik održalo je 21. januara t. g. svoju glavnu godišnju skupštinu. Iz izveštaja, koje je skupština jednoglasno primila, vidi se, da je rad u 1933 god. — prema prijačnjim godinama — snažno krenuo napred. Pitanje dugova napokon je skinuto, broj članova je podvostručen, a tehnički i prosvetni rad, iako nije dosegnuo svoju visinu, ipak s onim, što je učinjeno u 1933 god., pretstavlja solidan temelj za budući rad. Prema tome su izgledi u budućnost povoljni.

Izabrana je, s malim izmenama, prijašnja uprava, kojoj je na čelu sta-

rešina brat ing. Šinkovec Viktor, načelnik brat Kulier Drago, te načelnica sestra Sedlaček Vilma. Nema sumnje, da će oni s iskustvima iz 1933 god. u 1934 još više moći i hteti da učine.

Sa skupštine poslani su pozdravi bratskom Savezu i župi. — I. L.

LIČKO PETROVO SELO. — Sokolsko društvo u Ličkom Petrovom Selu priredilo je na pravoslavnu Novu godinu čajanku. Starešina br. dr. Jamborec pozdravio je prijatelje Sokolstva, koji su posetili ovu priredbu, zatim braću i sestre zaželivši im srećnu Novu godinu 1934. Zabava je u svakom pogledu uspela.

Zupa Beograd

BEograd. — Župski smučarski tečaj. Izvršavajući jedan deo svoga velikog programa, priredila je naša župa smučarski tečaj na planini Goču od 5 do 10 januara o. g. Učešnici na tečaju bilo je 27 (14 m., 13 ž.) mahom početnika. Voda tečaja bio je br. Dušan Jovanović, načelnik Sokolskog društva Beograd II, u zajednici s naставnicima na tečaju s. Agatom Žic i br. Nušićem Stev. Iako snežne prilike u Beogradu nisu ulevale mnogo nađe, ipak se pošlo 5-og jan. u 22 časa te se stiglo u Vrnjeće 6-og u jutro. Kako su i tu bile veoma problematične snežne prilike, vodstvo je htelo tečaj da otkaže, no ipak, iz čiste radozalosti pošlo se u brda k selu Stanišinci, gde je imala biti baza tečaja. I u srećan čas! U selu, na visini oko 900 m

Majdra žona.

Pawel oženil się i jest strasznie dumny ze swej żony.

— A jaka majdra! powiadam ci, rozumu ma za dwoje.

— No, to w sam raz żona dla ciebie.

Cetvrti čas

Dva jednaka suglasnika izgovaraju se kao jedan samo mnogo duže, ako je suglasnik prostrujan (s. ź, v), a ako je pak suglasnik praskav, onda se dva suglasnika izgovaraju isto kao jedan, samo se treba malo više zadržati na izgovoru toga glasa. Mi ćemo u transkripciji obeležavati taj znak podvlačenjem

zza (za) = ixa
wciereć (vjeric) = uvrteći
lekki (leki) = lak
panna (pana) = gospodica

Valjda pod uticajem pisane reči, mnogi vrlo često izgovaraju udvojene praskave suglasnike posebno, što zvuči malo namešteno.

Svi suglasnici se po zvučnosti dele na jasne i mukle. Svaki jasni suglasnik ima svoj mukli parnjak. Tako ćemo ih podeliti:

jasni su: b, w, d, z, ž, dz, dž, ž, (rz) i g;

mukli su: p, f, t, s, š, c, č, cz, sz, k i ch.

Razlika izmed muklih i jasnih suglasnika u tome je, što se jasni suglasnici izgovaraju tako da pri njihovom izgovoru sudeluju u glasnicu, a kod muklih se čuje samo šum, odnosno prasak, bez učešća glasnica. To ćemo najbolje zapaziti ako izgovaramo naizmjenično mukle i jasne parnjake, n. pr.: b i p, d i t, z i s i t. d.

U poljskom jeziku se svi jasni suglasnici na kraju reči izgovaraju kao odgovarajući mukli. Na ovu osobinu poljskog jezika treba обратити veliku pažnju, jer u tome naši vrlo često greše.

teraz (teras) = sad
wóz (vuc) = vod
krew (kref) = krv.

Kada se nadu jedan uz drugi dva suglasnika različna po zvučnosti, onda

naišlo se na odličan sneg, koji je još i popravljen tokom noći s novim pršćem oko 8 do 10 cm. — Nastanba je bila u osnovnoj školi, gde je gostoljubivi ravnajući učitelj br. Miša Nišavić, inače član Sokola Matice u Beogradu, spremio dovoljno slame za prenošišta. Prostorije za spavanje su se zagrevale kroz dan i noć s odličnim pećima, pa su i s te strane tečajnici bili obvezani. U samom selu našlo se na veoma veliku predusretljivost i gostoljubivost — koja je u ostalom i ukorenjena u našem narodu — pa se stoga veoma lako i brzo vršila i opskrba tečajaca. Teren i snežne prilike bile su da se bolje poželeti ne može. Za početnike blagi nagibi s čestim zaravnjima, a za one, koji već nešto znaju, i one koji su brže shvatili i ušli i tajne smučanja, oštiri i jači nagibi s dovoljno dugačkim padom. Za tri dana, količi se u stvari provedlo na terenu, sva braća i sestre naučili su toliko da su braća nastavnici veoma zadovoljni. A i oni sami sretni su, da su izšli iz ovog reda smučara, koji najbolje umiju samo — pasti. Trećega dana već su svi lepo i smelo izvodili smuk i lepe likove.

Zdravstvene prilike tečajnika bile su odlične; nije se desila ni jedna nezgoda, što svedoči o ozbiljnosti tečajnika i usrdnom staranju nastavnika.

Za žaliti je jedino što snežne prilike u blizini Beograda nisu takove, da bi se moglo smučanje kroz celu zimsku sezonu gajiti. No, i ovako smo zadovoljni i verujemo, da će se do godine moći prirediti bar 2-3 ovakova tečaja, i onda će smučarstvo i u našem članstvu uhvatiti čvrst koren.

VAROŠ TOPOLA. — Kao svake, tako i ove godine, proslavljen je Sveti Sava, u ovdašnjim školama. Pored izvršenog crkvenog obreda i programa školske dece, održao je uspešno predavanje o Sokolstvu br. Milan Miladinović, učitelj, načelnik Sokolske čete u selu Topoli. Uveće su u sok. domu ž. deca izvela »Vežbe sa zastavicama i simboličnu skupinu »Oj Sloveni«. Vežbe i skupine izvedene su uz pesmu, koju su ostavile najlepši utisak na prisutne. Vežbači su za svoj trud nagradeni burnim aplauzom prisutnih gostiju.

VAROŠ TOPOLA. — Osnutak čete u Topoli. U poslednje vreme oseća se velika zainteresovanost i jak pokret za osnivanjem sokolskih četa u selu Oplenacu. Blagodareći Nj. Vel. Kralju, koji je izvođeo odobriti opravku starog Karadordevog konaka, namenjenog sokolskom domu, Sokolsko društvo u Topoli, za relativno kratko vreme, uspešno je da svojim plodnim i energičnim radom, zadići ne samo stanovanstvo Topole, već je svoj rad proširio i na okolna sela.

Tako je danas osnovana prva sokolska četa u selu Topoli. Osnivački skupštini prisustvovalo je oko 200 mesta od koga se broja upisalo u toku dana 80 članova-vežbača, dok se i da-

lje energično vrši upis članova. S vezama će se otpočeti odmah, a istama rukovodi brat Branislav Buljubašić, načelnik Sokolskog društva u Topoli, s bratom Milanom Miladinovićem, učiteljem, načelnikom novo osnovane čete.

U upravu Sokolske čete izabran su: za starešinu brat Trifun Stanjević, zamenik brat Vojin Marković, načelnik brat Milan Miladinović, zamjenik brat Milovan Stanićević, tajnik i blagajnik Milutin Marković, revizori brat Miodrag Tadić i Vojin Radić ković.

Na osnivačkoj skupštini prisustvovali su: za starešinu brat Vojin Marković, načelnik brat Milan Miladinović, zamjenik brat Milovan Stanićević, tajnik i blagajnik Milutin Marković, revizori brat Miodrag Tadić i Vojin Radić ković.

Brat Voja Nedić istakao je u svom govoru značaj Sokolstva, brat Grabovac govorio je o koristima telesnog vežbanja, a brat Buljubašić o pravima i dužnostima članova.

Skupština je završena burnim klijanjem Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom domu, starešini Sokola i Jugoslovenskom sokolu. Zatim je nastalo narodno veselje uz pesmu, svirku i igru.

Zupa Bjelovar

CABUNA. — Dana 9 jan. održala je Sokolska četa u Cabuni svoju IV godišnju skupštinu. Matično društvo Virovitica poslalo je svojega izaslanika br. Filipovića. Nakon pozdrava br. starešine i izveštaja funkcionera čete, dobio je stari odbor određenici, te se je prešlo na biranje novog upravnog odbora. Izabrana je ova uprava: starešina i postavet br. Petar Augustinović st. postavet br. Stevo Janković, tajnik br. Ivan Lefler, blagajnik br. Ivan Fišer, načelnik br. Duro Mihaljević, statističar br. Ivan Ivoš, knjižničar s. Ivka Filipović; odbornici braća: Alib, Borotić, Paleček, Seltafner i Trifunović Stojan. Revizori braća: Kenig i Petrić. Nakon izbora održao je društveni izaslanik govor dajući potstrelka novom upravnom odboru. Izabrani br. starešina objećao mu je u ime svoje i celog odbora, da će neumorno raditi u tekućoj godini.

DARUVAR. — Sokolsko društvo Daruvan trg održao je u nedjelju dne 21 jan. 1934 svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu. Vodio ju je starešina br. Vladimír Gold, a zbor braće i sestara potekao je u redu i uzornoj slozi. Nakon pozdrava brata starešine i precitana novogodišnja poslаницa SKJ precitana je zapisnik prošlogodišnje glavne skupštine. Posle ovoga uslediće iscrpljivi izveštaji braće tajnika, blagajnika, načelnika, protvartara, statističara i pročelnika muzičke sekcije. Osobito iscrpiv je bio izveštaj brata načelnika, koji je pored opisa tehničkoga rada društva u uvođenju svog izveštaja, živim rečima napomenuo prisutnoj braći temeljnju ideju So-

mówią = govore; polszczyzna = poljskim jezikom (ovde to znači); nieba-wem = ubrzo; będzie (będzie) = biće; prawdziwy (pravdivi) = pravi; latwo = lako.

O Warszawie — O Varšavi

— Czy pan ma zamiar jechać do Warszawy?

Nameravate li (imate li na-meru) ići u Varšavu?

— Wszem. Tylko jeszcze nie wiem kiedy.

Da. Samo još ne znam kiedy.

— To bardzo łatwo

To je vrlo lako.

<p

novog 1934 godini intenzivnije porade na tome da apatinsko Sokolsko društvo na sledećoj skupštini može da pokaže lepe i vidnije rezultate kako u tehničkom, tako i u prosvetnom radu. Zatim su proglašeni godišnji izveštaji tajnika, prosvetara, načelnika, blagajnika, statističara i revizora, koji su primljeni u celosti i s odobravanjem. Primljeni su svj predlozi uprave, kao i novi budžet. Skupština je zatim izabrala ovu novu upravu: starešinu dr. Vakanjac Milan, javni beležnik, zam. starešine dr. Gavrilović Aleksandar, sreski lekar, tajnik Berlečki Aleksandar, novinar, zapisničar Vukobrat Pera, fin. činovnik, prosvetar Popadić Petar, nastavnik Grad. škole, načelnik Drapšin Maksim, činov. privr., i zam. načelnika Rank Dordje, učitelj. II zam. načelnika Kartali Andrija, učitelj, načelnica Huša Sofija, nastavnica Grad. škole, zam. načelnice Holterer Zora, učiteljica, blagajnik Becker Josip, direktor Grad. škole, statističar Mendler Hinko, privatni činovnik, domaćim Novotni Josif, zanatlija.

SIRIG. — Sokolsko društvo na Sirigu i ove godine u zajednici sa školom na svečan način proslavilo velikog patrona svih škola i prosvete u opštine sv. Savu. Pored uobičajene akademije izveden je još i obilan program u kome su učesnički učenici Školska deca, članovi sokolskog podmladaka. Oni su izveli vrlo uspelo živu sliku. Hor dece otpevao je džaznu himnu, zatim su izrečjovane nekoliko odabranokokolske i rodoljubive pesme. Članovi Sokola muški i ženski podmladak izveli su na pozorišnicu dve vrlo uspeli vežbe i skupine. Zatim je prikazan pozorišni komad »Kirjanac«, od j. St. Popovića. Iako je kolonija Sirig sasvim novo naselje, a njegovi stanovnici relativno siromašni, proslava sv. Save i zabava, potpuno su uspeli.

ST. FUTOG. — Sokolsko društvo Stari Futoh održao je na dan 28.I. 1934 godine svoju redovnu glavnu skupštinu. Skupštini je prisustvovan br. Višošević, član uprave župe Novi Sad.

Skupština je protekla u najlepšem redu, i svim izveštajima funkcionera primljeni su jednoglasno. Zatim se prešlo na izbor nove uprave, u koju su ušli gotovo svi članovi iz stare s malim izuzetkom. Za starešinu je izabran br. dr. Topalov Dordje, za I zam. starešine br. Putnik Ilija, za II zam. br. Hrvatin Matko, za tajnika izabran je br. Mogić Petar, a za zamenika tajnika br. Jelesić Jevrem, za prosvetara s. Toškova Smilja, za načelnika br. Jelčić Lazar, a za načelniku s. Bukinac Milica.

STARAKANJIJA. — Otvorene Sokolskog doma. Sokoli na severnoj granici podgoše i otvorile svoj dom. Nećinj, bez larne, sagradili su gnezdo u kome će podmladak i sokolski naraštaj moći nesmetano da se stvarata u onu živu odbrambenu falangu, koja će da odoleva svim neprijateljima jugoslovenskog naroda. Srećniji su mnogo više naši Sokolici u Staroj Kanjiži od svoje starice braće!

Sokoli na severnoj granici svili su svoje gnezdo u ulici Štrosmajerovo br. 16 u St. Kanjiži i 20 januara 1934 godine otvorili svoje gnezdo u vrlo uspelo. U dupke punoj sali akademijom. Program akademije bio je sledeći: 1) Starešina Stojanović Dušan govorio je o sokolskoj ideologiji. 2) Ženska deca: izveli su igru s lutkama. 3) Muška deca: izveli su proste vežbe. 4) Ženska deca: ples s ružama. 5) Muški naraštaj: proste vežbe (Joksimović i Jajatović). 6) Seoba, od Šantića, recitacija br. Mavrića Save. 7) »Lovački zbor«, pevao muški hor uz pratnju orkestra. 8) Članovi: proste vežbe. 9) Burgejova-Dubova: Igra sa tamburicama — ženski naraštaj. 10) »Istina pobeduje«, dramatska stika u jednom činu od brata S. Roce.

Unutrašnji uredaj doma zadovoljava sve higijenske zahteve, a sama vežbaonica, koja je u jednoj i sali za predavanja i pozorišne pretstave s uređenom pozornicom može da posluži za uzor u okolini.

Pregaoči: starešina br. Stojanović Dušan, dr. Nikolić Vladimir, Belan Dimitrije, Knežević Luka, Tucakov Todor, Tatić Milan i još nekolikočina članova uprave intenzivnim nastojavnjima izdvojstvovani su kod gradskog načelnika Vrgić Slavku kao i kod bana Dunavske banovine br. Matkovića Dobrica, a naročito kod bratske župe u Novom Sadu — dostojno, sokolsko razumevanje za imperativnu potrebu ostvarenja jednog ovakvog pothvata.

Zupa Novo mesto

NOVO MESTO. — Novomčko Sok, okrožje ima 14 edinice in to društva: Novo mesto, Toplice, Straža-Valta vas, Št. Jernej, Kostanjevica, Škocjan, Bučka in Mirna peć ter čete: Šmiljević, Karteljevo, Šmarjeta, Bela cerkev in letos ustavljeni četi: St. Peter in Prečna.

Okrožje ima 642 članova, 165 telovadaca, 239 članic, 60 telovadkinj, 119 muškoga naraštaja, 67 ženskoga naraštaja, 489 muške dece in 209 ženske dece; vseh predstnikov 1990 (v letu 1932 pa 1536).

Vsa društva so priredila svoje letne nastope, okrožni nastop pa je bil u Kostanjevici.

Obisk pri telovadbi je bil sledeć: vseh vpisanih predstnikov je 8525 (v letu 1932 pa 6673), vrst 881 (725), telovadnih dñi 3144 (2217), celokupen obisk 43.404 (36.255), povprečno 14,1 (16,3). Od tega pa odpade na Novo mesto skoraj polovica vsega obiska.

Prosvetno delo pokazuje napredak, vendar še ne dosega mesta, katero prida tudi prosvetni v Sokolu. Sumarično je bilo v okrožju 85 predavanj, 297 nagovorov pred vrtstvimi, 85 društvenih večerov, 108 razgovorov, 19 gledaliških predstav, 1 lutkarska predstava, 44 izletov, 8 koncertov, 6 zabav, 10 proslav, 1 ples, 15 akademij in 17 raznih drugih predstavitev, torej vsega 696 enot, na vsak edinicu po 49.

Knjižnica ima Novo mesto, Št. Jernej, Kostanjevica, Mirna peć, Toplice, po nekaj knjig pa še par edinice. Strokovnih knjig je 231, zabavnih za člane, naraštaj je u decu 2956, vsega 3187 knjig. Citateljev je bilo 1065, izdanih knjig pa 3396. Okrožje je naročeno na 40 izvodov Sokolske glasnik, 27 izvodov Sokol, 24 Sokolič in 34 Naša radost.

Delovanje pa u splošnem ovira poimanjanje primernih prostorov za telovadbo, letnih telovadišč in sposobnih vaditeljev.

Nekaj dobroga moći je bilo prestavljenih iz župnega okoliša, kar jih je pa še, so pa večinoma v krajih, kjer se pa ne morejo udejstvovati v takem obsegu, kot so zmožni. Zupa ne more zmagovali dela, kjer nima zmožnosti v središču, delo se ceipi in zato tudi ni tistega uspeha, kot bi ga pričakovali.

Zupa Osijek

BROD. BRDO. — Sokolska četa Brod. Brdo proslavila je na skroman i dostojan način dan Sv. Save. Prisutni su bili svi članovi, naraštaj i deca. Starešina čete br. L. Miletić pozdravio je prisutne i naglasio zašto slavimo Sv. Savu. Zatim je prosvetar sestra I. Kikerec održala predavanje o životu i radu, tega velikoga čoveka — sveta. Sokoliči deklamovali su ove pesme: »Rastko«, »Molitva Sv. Savi«, »Pozdrav« i »U Sokole!« Proslava je završila državnem himnom.

TRUJANI. — Dne 27 januara 1934 priredio je pozorišni otsek ovog društva svetosavsku zabavu u selu Klokočeviku. Zabava je počela u 7 sati na večer u osnovnoj školi. Prisutne je pozdravio brat prosvetar Dimitrije Mihlin, paroh, i opširno izneo ideju Sokolstva. Brat Vlado Popović, učitelj, otpevao je sa školskom decem pjesmu, »Poleti sivi Sokole«, zatim je tamburaški zbor ovog društva otsvirao »Oj Slaveni«. Iza toga odigran je igrokaz »Običan čovek« od B. Nušića. Poset je bio vrlo dobar, i zabava je protekla u najuzornijem redu. Narod se razisko sa željom da društvo što skorije priredi još koju zabavu.

Zupa Sarajevo

ZGOŠĆA-KAKANJ. — Sokolsko društvo Zgošća-Kakanj održalo je na dan 21 januara 1934 svoju redovnu godišnju skupštinu.

Skupština je otvorio starešina br. Ing. Halil Hrnjčević, koji se u svom pozdravnem govoru zahvaljuje na dobroj poseti, te pozdravlja Nj. Vel. Kralja Aleksandra I, kao velikog zaštitnika, i Nj. Kr. Vis. Prestolonaslednika Petra. Seća se ujedno umrlih članova u prešloj godini. Nato uzima reč izaslanik župe, brat Lavrač, koji u svom temperamentnom govoru pozdravlja svu braću, moli da se u dalnjem poskokom radu ide pravednim i časnim putem, bez oklevanja, bez uklanjanja nepočudnih elementima. Naglašuje da nam ova nova godina donosi tešku i odgovornu zadaču t. j. rad i pripreme za sletove u Sarajevu i Zagrebu. Molim skupštinu, da u odbor izabere sposobnu, radnju i energičnu braću odbornike, koji će svom silom poraditi na tome, da društvo bude na zamerenoj visini, i da u svaku dobu može odgovoriti svome zadatku i svetu sokolskoj dužnosti. Nakon pozdrava čita se poslanica Saveza i godišnji izveštaji pojedinih funkcionera, koje skupština jednoglasno prima. Pretsednik nadzornog odbora br. Vučak izjavljuje da su knjige pregledale i nadene u redu, te predlaže da se starom odboru dade razrešnica. Nato se prelazi na biranje novog odbora, koji s malim izmenama, ostaje skoro isti s bratom starostom ing. Hrnjčevićem na čelu. Pri koncu, postoje sestra Siwiec Stanislava, dugogodišnja tajnica i osnivačica Sokolskog društva Zgošća-Kakanj, podneta ostavku iz obiteljskih razloga i zbog opterećenja u državnom poslu, teškim srećem uvažena je ostavka, jer je Sokolsko društvo s njome izgubilo vrednu radnicu. Na predlog brata Medakovića skupština jednoglasno izriče sestri Siwiec potpuno priznanje i zahvalnost za njezin dugogodišnji požrtvovan i nesebičan rad u društvu, što joj se imala pismeno da izreče.

Zupa Sušak - Rijeka

CRKVENICA. — Naše Sokolsko društvo proslavilo je dan naših velikana Sv. Save i Štrosmajera skromno, ali vrlo lepo. U ukusno okičenoj općinskoj ve-

nici sakupili su se članovi našeg društva i drugi prijatelji Sokola, gde je potstarešina brat Martin Čar u kratkom, ali jezgrovitom govoru prikazao rad i zasluge obih naših narodnih velikana. Brat Gojdanić je recitao »Sv. Sava« od J. Kraljića i pobravo burpljaska. Omladinski pevački zbor otpovedao je himnu Sv. Savi vrlo lepo i skladno. Iza toga izveli su naši naraštajci, naraštajke i deca »Slava Štrosmajeru«, našto je omladinski zbor otpovedao »Ljubimo Te naša dičo«. Omladinski zbor izveo je još par tačaka medu kojima su najbunirije pozdravljene naše primorske »Ca je more« i »Popuhul jec«. Naš prosvetni odbor i ovde je pokazao svoju odličnu organizaciju i neumoran rad.

Iza proslave održana je godišnja glavna skupština našeg društva. Upravni odbor izneo je iscrpan izveštaj o svom radu u minuloj godini, koji je primljen na znanje s odobrenjem. U novi odbor ušla su ista braća i sestre od prešle godine i još tri nova člana. Savad rad odbora u ovoj godini biće posvećen izgradnji novog društvenog doma. Predradnje su privredne koncu i u najkraće vreme početi će se s kopanjem temelja i podizanjem zidova, da do jeseni dodemo pod krov. Novi dom ima da bude zarište svega kulturnog rada u Crkvenici, a svojom vanjštinom akas i ponos Crkveničana.

GRIZANE-BELGRAD. — Sokolsko društvo Grizane-Belgrad u Grizanima, održalo je dana 21 januara 1934 u Grizanima svoju godišnju skupština, koja je bila dobro posećena. Skupština je otvorio prigodnim govorom starešina društva br. Ivo Knez, očvršći u kratko rad društva u prešloj godini. Nakon toga pozvao je pojedine funkcionere, da podnesu svoje izveštaje. Svi izveštaji funkcionera slušani su s najvećom pažnjom i primljeni bez diskusije, te je na kraju upravi data razrešnica za njem rad. Iz izveštaja vidi se, da je uprava održala 14 predavanja i 28 večeri i 4 izvande sednice odbora, te više konferencija. Sokolsko društvo brojilo je koncem 1933 godine 185 predstnika i to: članova m. 74, ž. 5, naraštaja m. 14, ž. 13, dece m. 45, ž. 34. Društvo je priredilo prilikom polaganja temeljnog kamena sokolskog doma u mestu javnu vežbu uz sudjelovanje susednih bratskih društava, a i sudjelovalo je kod raznih priredaba izvan mesta, te na župskom sletu u Sušaku i na pokrajinskem sletu u Ljubljani. — Među ostvarenim akcijama uprave društva jest najvažnija gradnja sokolskog doma u Grizanima, koji se podiže delom doprinosa samoga članstva, a delom doprinosa merodavnih faktora. Gradnja napreduje vrlo lento. Skupština je nakon podnetih izveštaja funkcionera društva ponovno s neznatnim izmenama izabrala staru upravu na čelju s dosadanjim agilnim starešinom br. Ivom Knez. Nakon ponovnog izbora stare uprave br. Ivo Knez zahvalio se je na dalnjem povjerenu, obećavši, da će i dalje neumorno raditi u interesu društva i Sokolstva uprave.

KRALJEVICA. — Sokolsko društvo Kraljevica proslavilo je vrlo dobrogo starešinu br. Voljin pozdravši deležne matične društva i članove, a natrogo govorio o Sokolstvu. Zatim se je prešlo na rad. Na pozdravu se je zahvalio starešina matičnog društva brat K. Perović, koji je progovorio nekoliko reči o tome kakav treba da je sokolski rad, a posebice rad sokolskih četa. Zatim se prešlo na čitanje izveštaja članova uprave. Iz njih se je mogao razabrati vrlo lep napredak čete. Izabran je nova uprava i to: starešina B. Voljin, zamenik starešine A. Zelenčić, tajnik F. Dundov, blagajnik Š. Kolega, načelnik V. Ivoš i prosvetar M. Milković. Za revizore M. Dominis i J. Kolega. Posle primitka nekoliko zaključaka skupština je završena povjerenjem državne himne.

skupština da kliknu Nj. Vel. Kralju i našem starešini Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru gromki »Zdrav«. Isto tako pozdravljen je br. Savez, br. župa, te izaslanik br. Župe br. Ante Margon. Nakon izbora overovitelja današnjeg zapisnika pročitana je poslanačica br. Savez.

Uobičajenim dnevnim redom podneli su pojedini funkcioneri svoje izveštaje, koji su svih redom bez primedbe prihvaci i odobreni. Kao predlog sa strane društva, iznesao je zam. starešina br. Florijan Prešić veoma dobar i koristan predlog, naime, da se poradi na tome, kako bi se moglo doći do svoje vlastite gombalone. Ne radi se o gradnji Sok. doma, jer su prilike takove, da se o tome za sada ne može niti pomisliti. Ovaj predlog prihvaci je jednoglasno i izabran posebni odbor za gradnju potrebne gombalone. Skupština je zaključila na predlog br. prosvetara, da se za širenje sok. štampe opozire 1 Din mesečno decu i naraštaj, koji će dobivati za to mesečno bilo »Sokolici«, »Našu radost ili »Mali Istrani«. Predlog je prihvacen.

Kod biranja novog odbora predložena je samo jedna lista, koja je jednoglasno prihvaćena. U novi odbor birani su: starešina br. E. Peltzer, zam. br. F. Prešić, tajnik br. B. Rudan, prosvetar br. B. Luznar, načelnik br. I. Veljačić, načelnica s. Z. Jović i odb. I. Sepić, Pero Omčić, I. Pilipović, P. Peltzer, Ruža Dorić, M. Glažar i D. Borčić. Kao revizori M. Župan, J. Jereb i zam. M. Mihelčić.

Kao izaslanik br. župe bio je prisutan br. Ante Margon i isto tako posetio je ovu skupštinu i župski prosvetar br. Ivan Ivančić.

I jedan i drugi nakon svršenog dnevnog reda uželi su reč i izrazili svoje zadovoljstvo na dosadašnjem radu te iznesli svoje mišljenje za budući rad i smernice, po kojima će se uspešno raditi.

Zupa Šibenik - Zadar

KALI. — Dne 6 januara održana je godišnja skupština Sokolske čete u Kalima. Skupština je otvorio starešina br. Voljin pozdravši deležne matične društva i članove, a natrogo govorio o Sokolstvu. Zatim se je prešlo na rad. Na pozdravu se je zahvalio starešina matičnog društva brat K. Perović, koji je progovorio nekoliko reči o tome kakav treba da je sokolski rad, a posebice rad sokolskih četa. Zatim se prešlo na čitanje izveštaja članova uprave. Iz njih se je mogao razabrati vrlo lep napredak čete. Izabran je nova uprava i to: starešina B. Voljin, zamenik starešine A. Zelenčić, tajnik F. Dundov, blagajnik Š. Kolega, načelnik V. Ivoš i prosvetar M. Milković. Za revizore M. Dominis i J. Kolega. Posle primitka nekoliko zaključaka skupština je završena povjerenjem državne himne.

Zupa Tuzla

RAŽNEVO. — Ova četa proslavila je dan Sv.

jama, a glazbeni je svirao na svim domaćim priredbama. Načelnik br. Zdenko Dolinar izvestio je o tehničkom radu društva, o raznim nastupima, priredbama tehničkog karaktera te pohanjanju vežbi i t. d. Ujedno prikazao je takoder br. Zdenko Dolinar, kao prosvetar, prosvetni rad u društvu. Blagajnik br. Feliks Kalin dao je izveštaj o blagajničkom stanju, dočim o celom društvenom inventaru izvestio je brat Jakob Zobarić. Nakon što je brat dr. Rotkić pročitao izveštaj nadzornog odbora, prešlo se na izbor nove uprave, koja je bila po kandidacionom odboru predložena i prihvaćena ista uprava s malom promenom i to: starešina Pero Rajčević, zamenik Franjo Aleksić, tajnik i blagajnik Feliks Kalin, načelnik i prosvetar Zdenko Dolinar, zamenik načelnika Drago Rotkić. Članovi odbora: Rotkić Mimi, Frilan Marija, Kalin Josip, Jelinek Milan, Sterniša Alojz, Goršak Nikola, Živko Stjepan. Nadzorni odbor: Dolinar Mijo, Štefice Anton, Grebner Friderik, Verstovšek Anton. Prosvetni odbor se konstituirao ovako: pretsednik Zdenko Dolinar, tajnik Feliks Kalin, članovi: Rotkić Mimi, Frilan Marija, Dolinar Elvira. Prednjački zbor, kao pomoć načelniku, sastoji se ovako: Zdenko Dolinar, Dragi Rotkić, Jelinek Milan, Frilan Maca, Udrin Franca. Tajnik načelnštva Feliks Kalin.

CRKVENI BOK. — Sokolska četa Crkveni Bok priredila je na dan Sv. Save, 27. januara, Svetosavsku besedu. Ova priredba uspela je kako u moralnom, tako i u materijalnom pogledu. Poseta je bila tokom da se ne pamti, da je ikakova priredba do sada ovako uspela.

Priredbu je otvorio brat prosvetar Stevo Čavić, održavši tom prilikom predavanje o Sokolstvu i svetosavskom zavetu. Iza predavanja prešlo se na izvajanje programa. Prva tačka bila je deklamacija »Pesma Sv. Savi«, koju je deklamirao Rade Đuričić. Druga tačka bila je pevanje: »Uskliknimo s ljubavlju, koju je otpevao muški pevački zbor. Kao treću tačku izvela je dilektantska sekcija pozorišni komad »Školski nadzornik«. Iza toga su sledile deklamacije »Soko sam« i »Jugoslavija«. Program je završen s deklamacijom »Nova mlada«, iz života sa moga sela, koju je dupke puna sala popratila s velikim aplauzom. Iza toga nastalo je narodno veselje.

DONJI KLASNIĆ. — Naša četa održala je 28. januara svoju glavnu godišnju skupštinu, koja je bila dobro posećena. Skupštinu je otvorio starešina br. Carić pozdravnim govorom, a nakon toga pročitani su izveštaji funkcionera čete, koji su saslušani s odobravanjem. Zatim se prešlo na izbor nove uprave, u koju su ušla sledeća braća: starešina: Stevo Sarapa, trgovac; zamenik: Stojan Prodanović, trgovac; tajnik: Petar Vučković, ratar; blagajnik: Jovo Sarapa, ratar; načelnik: Živko Petrović, trgovac; zam. načelnika: Stanko Vukičević, ratar; prosvetar: Dušan Momčilović, ravnatelj učitelj. Revizori: Franjo Oher, potpregl. fin. kontrole, i Ostoja Jović, lugar.

GREDANI. — Dana 28. januara o. g. Sokolska četa Gredani održala je svoju glavnu godišnju skupštinu, na kojoj je izabran sledeći odbor: starešina: Mile Besedić, ratar; zamenik starešine: Milan Vorguea, ratar; tajnik: Dimitrije Bruić, ratar; blagajnik: Dimitrije Kuzmić, ispr. beležnik; načelnik: Dušan Stojčević, učitelj; zamenik načelnika: Nikola Smočilac, ratar; pro-

svetar: Ilija Jovanović, svećenik; revizori: Branko Bruić, ratar; Ilija Rajčević, trgovac; referent za knjižnicu: Dragan Bruić, ratar.

Posle svršenog izbora novoizabrani odbor Zahvalio se skupštini na poverenju.

LUDINA. — Sokolsko društvo Ludina održalo je 28. januara svoju VII. godišnju skupštinu. Poset bio je odličan, jer je prisustvovalo celo članstvo osim petorice. Skupština je imala manifestacioni karakter. Pošto se starešina Pernić Ante presepio u Zagreb, skupština je otvorio zamenik strešine brat dr. Voskresenski održavši lep govor i pozdravivši starešinu SSKJ Nj. Vis. Prestolonaslednika, što je popravljeno klicanjem, dok je sokolska fanfara izvela državnu himnu. Iza toga br. potstarešina pozdravio je prisutnu braću: pretstavnika vlasti, odnosno predsednika općine brata B. Kopčića, načelnika Moslavackog sok. okružja braća Iv. Rubetića i pretstavnika štampe brata Zl. Najmana. Nadalje seća se pošto, članice sestre Marije Cettolo, koja je uvek podupirala ovo Sokolsko društvo.

Nakon što je pročitana poslanica br. Saveza, podneli su svoje izveštaje braća tajnik Orešković, načelnik L. Bartoš, blagajnik Sekal, prosvetar Peček, knjižničar Klapka i revizor Šiprak.

Iz ovih izveštaja vidi se, da je rad u društvu bio dobar. Društvo broji 65 članova i članica, od toga 17 vežbačica i 7 vežbačica, te 70 m. i ž. dece. Održana je uspela javna vežba i dve akademije. Vežbači rade u svim disciplinama. Društvo je sudjelovalo na sletovima u Ljubljani i na Sušaku, kao i na 10. javnih vežbama okolišnih br. društava. Prosvetni rad bio je priličan, a finansijsko stanje se poboljšalo. Fanfara broji 16 glazbenika, a u knjižnicu je 40 knjiga i sva godišta sokolskih listova. Posudivanje knjiga bilo je dobro. Ovi izveštaji primljeni su na znanje. Zatim se razvila živahna diskusija. Svi govornici konstativali su, da postoji određenje za sokolski rad i želju, da se taj rad proširi.

Pre prelaza na izbor uprave, brat načelnik L. Bartoš pročitao je iz »Sokolskog člana« »Ni po babu, ni po stricemima«. U tom članku pledira se, da u upravu treba da uđu stari i iskusni sokolski radnici. Kako su podnute dve kandidatske liste, to je izabran skrutilj. Ogrmom većinom sa 54 protiv 4 (tajno glasanje) izabrana je ova uprava: starešina Bogumil Kopčić, zamenik Kazimir Cettolo, tajnik Josip Orešković, blagajnik Franjo Sekal, prosvetar Zlatko Peček, načelnik Longin Bartoš, zamenici Franjo Pavlaković i Rudolf Darda, načelnica Anka Antolić, pročelnik zdravstvenog odska dr. Sergej Voskresenski, pročelnik glazbe Josip Vanjek, zamenik Anton Blažek, gospodar Mirko Cettolo, knjižničar Josip Horda, članovi uprave: Ivan Šiprak, Vatroslav Lovašić, Bogumil Klapka i Arnošt Gregor; revizori Dragutin Anhaltzer i Ivan Cinoller. Sud časti: Josip Duhek, Nikola Prstačić i Rudolf Bartoš, zamenici Emil Anhaltzer i Zlata Minčić. Novoizabrani starešina br. Kopčić zahvalio se na poverenju i održao lep govor pozivajući članstvo na daljni sokolski rad za Kralja i Jugoslaviju. To je počelo klicanjem i sviranjem državne himne. Kod eventualne govorilo se o mnogim internim pitanjima društva, a onda je brat starešina zaključio skupštinu. Na koncu skupštine je stari Soko brat Lovašić pozdravio novog starešinu br. Kopčića, kao i pretstavnike Sok. društva Ivanić Grad. Zatim je brat Zl. Najman održao govor o

Sokolskoj ideji i današnjim smernicama Saveza Slovenskog Sokolstva u pogledu sveslovenske uzajamnosti. Nalaze se napomenu važnost jubilarog sokolskog sleta u Zagrebu. Njegov govor bio je popraćen odobravanjem i sviranjem himne »Hej Slovenija«. Posle se razvila sokolska veselica uz sviranje fanfare i uz ples.

Z. N.

SELA. — Dne 7. januara 1934. održala je Sokolska četa u Selima svoju III. redovitu godišnju glavnu skupštinu u opć. uredu uz prisutne mnogobrojnoj svojeg članstva i izaslanika društva Šiprak. Na skupštini se podneseo iscrpivi izveštaj funkcionera iz kojih se vidi plodan rad u prošloj godini. Po tom je izabrana nova uprava, u kojoj su ostali svi prijašnji funkcioneri osim što je blagajnu preuzeila sestra Jagetićeva. Budući je teren čete rasprostranjen, odbor je nadopunjeno još s po jednim odbornikom u svakom od četiri sela. Posle skupštine je održan profesor br. Bačić iz Šipraka prigodan govor u kojem se osvrnuo na prošli rad i potakao prisutne na još aktivniji rad u budućoj godini. S time je skupština završena.

SV. MARTIN POD OKIĆEM. — Dne 28. januara 1934. održana je glavna godišnja skupštinu Sokolske čete u Sv. Martinu pod Okićem. Posle pozdrava i izveštaja izabran je novi odbor: starešina Šoč Vinko, zemljoradnik, zam. starešine Žitković Janko, zemljoradnik, tajnik: Kaurić Ljubica, učiteljica; blagajnik: Tomašković Janko, zemljoradnik; načelnik: Pazum Mijo, zemljoradnik; načelnica: Kaurić Ljubica, učiteljica; prosvetar: Bradić Milan, učitelj. Odbornici: Tbekovec Tomo, Novosel Štjepan, Jakopek Vinko, Bašić Mijo, Kolarek Marijana, Holetić Franjo i Jandrešić Juro.

Ceta se mnogo bori s raznim razornim elementima, ali ipak ostaje čvrsta i bori se da daje s novom snagom za sokolske ideale.

ZAGREB I. — U nedelju 28. januara o. g. održana je XIV. redovna glavna skupštinu u prostorijama vežbaonice osnovne škole u Varšavskoj ulici. Skupštinu je otvorio starešina br. Milan Jurišević, koji u svom pozdravnom govoru pozdravljao prisutne sestre i braće, koji su se odazvali u vrlo lepom broju, što znači da mnogo prati i vole rad svoja društva, pa radi toga i žele da saslušaju izveštaje svojih funkcionera o radu u minuloj godini. Tom prilikom pozdravljaju starešinu ujedno i izaslanika br. Sokolske župe Zagreb, brata dra Otona Gavrančića. Pre prelaza na dnevni red br. starešina predlaže da se pošalje pozdrav bratskom Savezu SKJ, što je skupština jednoglasno prihvatala.

Poslanicu bratskog Saveza SKJ pročitao je prosvetar br. Stjepko Debeljak. Iz izveštaja društvenog tajnika brata Jugovića razabralo se je veliki i naporni rad ovoga društva u prošloj godini, koji se je kretao najviše u pravcu da ovo društvo kao najstarije društvo u Zagrebu od našeg ujedinjenje do do svoga sokolskog doma. Neprocenjivoj zaslugom bana Savske banovine brata dra Ivo Perovića ovo je društvo došlo konačno do svoga sokolskog doma. U daljem izveštaju iskazano su sve priredbe, javni nastupi i utakmice, koje je ovo društvo u prošloj godini imalo, pa se moglo radošno priznati, da je ovo društvo prema svojim manjkavim prilikama zbog pomajkanja odgovarajuće dvorane za vežbanje, polučilo ipak zavidan uspeh. Glavna je godišnja skupštinu također od srca pozdravila i dobru namisao upravnog odbora, kada je 10. januara

o. g. poklonila lik od bronce Nj. Vel. Kralju Aleksandru I za vreme Njegova boravka u Zagrebu, a taj isti lik resiće i novi sokolski dom.

Ovo društvo broji ukupno 1189 članova i dece 510.

Ceo izveštaj brata tajnika saslušan je mirno i pažljivo, pa je primljen s velikim oduševljenjem i odobrenjem.

Izveštaj brata načelnika, koji je takoder opširan i detaljan u svima pravcima koje je ovo društvo izvelo sa tehničke strane, razabire se da je vežbače članstvo, shvaćajući svoju dužnost, s kakvim silama i iskustvom imaju da predu u svoj novi sokolski dom, uložilo svoju čvrstu sokolsku volju, snagu i znanje, da taj svoj rad ojačaju u minuloj godini, što su i dozvali sa 50%-tним povećanjem članskih kategorija i ostalih. — Brat načelnik u svom izveštaju prikazuje razne uspješne priredbe društva u prošloj godini, a naročito akademiju u Narodnom pozorištu 30 XI., poznatu štafetu na Plitvička Jezera, te učestvovanje na smučarskim takmičenjima, cross-country-ju, na ljubljanskom sletu i nizu priredaba raznih društava. Prikazao je i vrlo uspešan rad ruskog odska, koji već deluje 10 godina, također — ove godine vrlo opsežan rad — konjičkog odeljenja, te smučarskog odska, koji se je u ovoj godini znatno pojačao. Za sada ovo društvo ima u svom sastavu dve čete, i to Podsusid u Zdenčinu, koje vrlo solidno radi. Načelnički izveštaj je isto primljen s velikim oduševljenjem.

Izveštaj brata prosvetara Stjepka Debeljaka, koji se takoder kretao u granicama mogućnosti u prošloj godini, bio je opširan, i užet je s istim odobrenjem do znanja, kao i prijašnji izveštaj. Blagajnički izveštaj brata Milaševića, koji je iskazao kretanje blagajničke imovine u prošloj godini, kao i predlog o budžetu za ovu godinu, nakon izveštaja revisionog odbora, primljen je bez debate.

Radi dogovora o predlogu nove uprave, određio je br. starešina odmor od 10 minuta, pa je iz toga jednoglasno — aklamacijom — prihvaćeno po bratskom prednjačkom zboru predložena lista za upravu društva u godini 1934, i to: starešina Jurišević Milan; I zamenik starešine Petrović Dragutin; II zamenik starešine Debeljak Stjepko; tajnik Jugović M. Konstantin; načelnik Jeras Hubert; zamenici: Čulić Milan i Janić Dušan; načelnica Brozović Stefa; zamenice: Novokmet Ivanka i Beličević Mira, a za prosvetara Muždeka Petar, direktor preparandije. Članovi uprave: dr. Laza Popović, Pančić Draškić, Milan Fabijanović, Dušan Bogunović, dr. Fran Brnčić, Vlado Milašević, dr. Fran Zavrnik Milenko Miković, Miroslav Javand, dr. Stevan Matić,

dr. Dragutin Grdenić, Štefko Džamoinja, Dordje Čelap, Dr. Joza Paleček, Boško Pavlović, ing. Milan Steinmann, Rade Kosović, Natalija Mračić, Miltutin Kostić, Rudolf Rukavina. Revisor: Schwarzwald Fran, Jako Supilo, Dušan Žestić, Vjekoslav Mervar, Dragica Pittner, Dušan Milisavljević, Vlado Venečić, Sud časti: dr. Hugo Werk, Dragi Jovanović, ing. Vojta Bouček, Veljko Rajić, dr. Milan Kraljević, dr. Joca Vučković i Nikola Belovarac.

Izaslanik župe br. dr. Gavrančić sruđeno je pozdravio u svom obrazloženom govoru celokupnu skupštinu i stavio im apel radi sleteta, koji će se održati u Zagrebu ove godine. U svome govoru naročito je podukao da se time slavi 60-godišnjica osnutka prvog hrvatskog sokolskog društva u Zagrebu, koji je već od toga doba u svojim redovima gajio jugoslovensku misao, a da je to istina dokaz je i to, što je hrvatsko Sokolstvo davalo i ratne dobrovojice u borbi protiv naših vukovih ugnetavača, i baš mi jugoslovenski Sokoli treba da taj jubilej svečano i dostojno proslavimo.

Kod eventualija bilo je raznih predloga o kojima se diskutovalo, na kojima je skupština zaključila pevanjem državne himne i klicanjem Nj. Vel. Kralju Aleksandru I.

ZDENČINA. — **Osnutak čete.** Dana 21. januara 1934. godine održana je u prostorijama škole u Zdenčinu osnovička skupštinu za osnutak sokolske čete. Na skupštinu je došlo nečekivano mnogo seljaka, ne samo iz Zdenčine, već i naprednijih seljaka iz udaljenijih sela ispod Okića.

Skupštini su sudjelovali delegati matičnog društva Zagreb I i Sokolske župe Zagreb, braća Rade Kosović i Čulić.

Skupština je otvorio lepim pozdravnim govorom sazivač iste brat Kerbin Ljudevit, trgovac iz Zdenčine, a posle njega govorili su o sokolskoj ideologiji delegat brat Kosović i mesni učitelj brat Dužanec.

Iza toga izabrana je aklamacijom uprava čete u koju su ušli: starešina Jurčević Josip, seljak; zamenik starešine Kerbin Ljudevit; tajnik i prosvetar Dužanec Dragutin; blagajnik Ribar Josip; načelnik Pleše Juraj i zamenik načelnika Sakomac Stjepan, te ostali funkcioneri čete sve sami sejaci.

Ceta broji sada 60 članova, a ima nade, da će taj broj u naškorije vremenu porasti.

Sa skupštine je odaslan brzojavni pozdrav Nj. Vel. Kralju Aleksandru I, ministru za fizičko vaspitanje br. dr. Hančku i banu br. dr. Peroviću.

Potom je zaključena skupština, a seljaci su se u najvećem oduševljenju pevajući patriotske pesme razili.

R. K.

Nove sokalske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpite (sa slikama). — Cena